

afgiftssystemet, idet de alle må føre et regnskab, hvori der gøres rede for tilgang og afgang. Under en engrosledsbeskatning ville antallet af virksomheder under kontrol være omkring 85 000.

Det må i øvrigt antages, at langt de fleste fremstillings- og engrosvirksomheder i forvejen fører et regnskab, der fuldt ud tilfredsstiller kontrolmyndighedernes krav, således at det ikke for dem bliver noget problem at indføre tilgang og afgang i det dertil indrettede regnskabshæfte (lovforslagets § 26), enten det skal ske en gang om dagen (stk. 1) eller f. eks. en gang om måneden (stk. 2).

Også for flertallet af de egentlige opkrævningsvirksomheder vil det være således, at de uden vanskelighed kan opfylde de regnskabskrav, der vil blive stillet. Det gælder uden videre de detailforretninger, der kun handler med afgiftspligtige varer; og for blandede detailforretninger er der udarbejdet regnskabssystemer, som på en særdeles enkel måde løser disse virksomheders regnskabsproblemer.

12. Fordelene ved en detaileddsafgift kommer i særlig grad frem, når afgiften skal være generel, hvorimod engrosledsafgiften navnlig er at foretrække for afgifter, der kun skal omfatte begrænsede vareområder. Forskellen i antallet af virksomheder under kontrol i de to afgiftsformer er således langt større, hvor det drejer sig om partielle afgifter, end det foran er nævnt med hensyn til den almindelige omsætningsafgift. I samme omfang der indføres afgiftsfritagelser i en generel afgift, vil vanskelighederne ved en detaileddsafgift blive forøget.

13. Det er normalt anset som en ulempe ved afgift i detaileddet, at alle detailforretninger, herunder mange små og vanskeligt kontrollable, drages ind under afgiftssystemet.

Som et led i kontrollen med en detaileddsafgift har man imidlertid til hensigt at gennemføre et system, hvorefter hver fabrikant og grossist én gang årligt skal afgive en fortegnelse til toldvæsenet over deres salg af afgiftspligtige varer i ikke afgiftsberigtiget stand til hver enkelt af deres kunder. Ved hjælp af den moderne

databehandlingsteknik vil det således indkomne materiale hurtigt og ret billigt kunne bearbejdes.

Gennemførelse af et sådant system vil gøre kontrollen med detailhandlernes omsætning både væsentlig nemmere og mere effektiv, end det med det hidtidige kontrolsystem har været muligt. Det er dette system med periodiske leverandørplysninger, der på afgørende måde har bidraget til at fjerne de væsentligste af de betænkeligheder, der tidligere har været ved at opkræve en afgift i detaileddet.

Det kan også nævnes, at det yderligere arbejde ved kontrol med det større antal virksomheder under detaileddsafgift (detailforretningerne) i nogen grad opvejes af, at den komplicerede kontrol med de større engros- og fremstillingsvirksomheder kan gøres mindre under en detaileddsafgift end under en engrosledsafgift.

Der findes under begge afgiftsformer et væsentligt antal små fremstillingsvirksomheder, hvoraf mange sælger direkte til forbruger. Vanskelighederne ved kontrollen med disse er stort set de samme under detaileddsafgift som under engrosledsafgift.

14. Overgangsvanskelighederne ved indførelse af en detaileddsafgift vil blive mindre end for en engrosledsafgift. For engrosledsafgiften skal nævnes, at virksomheder, der både sælger en gros og detail, ved afgiftens gennemførelse vil have et problem med hensyn til opdeling af lageret i detaillager og engroslager. Virksomhederne vil være interesseret i at henhøre den størst mulige del til detaillageret, da de slipper for afgift af dette.

Specielt vedrørende overgangsproblemet for den gældende afgift af manufakturvarer m. v. bemærkes, at denne afgift kan tænkes afskaffet *enten* gennem en aftrapning af satserne i overensstemmelse med reglerne i loven om forbrugsbegrænsende foranstaltninger *eller* ved en øjeblikkelig ophævelse i forbindelse med en refusion af den afgift, som detailhandlerne har betalt af deres lagre ved indkøbet. Den sidste løsning vil imidlertid kun være praktisk gennemførlig og kontrolmæssigt forsvarlig i forbindelse med indførelsen af en detaileddsafgift, idet detailhandlerne i så fald fremover vil være underkastet afgifts kontrol.